

Børne- og undervisningsudvalgets besøg 12. september 2023 *v. Christopher Moyell Juul*

Introduktion til Drive

- Drive blev etableret i 2020 som en **non-profit fond** med det formål at skabe bedre uddannelse til børn og unge med særlige behov i Danmark og internationalt.
- Det startede med stiftelsen af et videnscenter, der skulle arbejde i krydsfeltet mellem forskning og praksis. Et sted hvor nye metoder kunne udvikles, og hvor viden fra ind- og udland kunne indsamles og blive afprøvet i praksis på vores egne dagbehandlingsskoler og skolevægringstilbud. Det skulle være et videnscenter – eller som vi kalder det: et practice lab – hvor vi samarbejder med nogle af de dygtigste indenfor vores felt. Derfor var det også naturligt at Drive skulle starte i Billund, Børnenes Hovedstad. Et sted hvor vi kunne udvikle samarbejde med f.eks. ISB, LEGO Education, LEGO Fonden, Designskolen i Kolding m.fl.

Situationen på skoleområdet i dag:

- Den tidligere folketingspolitiker, Marianne Jelved, sagde på sit sidste Folkemøde for et par år siden, at vi inden for socialområdet i Danmark har lavet lige præcist 0% fremskridt de sidste 30 år. Og det kom fra en ret erfaren socialordfører!
- Efter mere end 10 år i branchen, så må vi desværre give Jelved ret. Vi synes ganske enkelt ikke, at der bliver arbejdet ambitiøst og professionelt nok indenfor specialområdet. Nogle enkelte steder ja, men det er ikke nok.
- For nogle år siden igangsatte jeg et projekt med VIVE, hvor de fik til opgave at sammenligne resultater på specialskoler og dagbehandlingsskoler.
- Hvad fandt VIVE? De dokumenterede, at på stort set alle parametre, så præsterer specialskoler dårligere end dagbehandlingsskoler. Eksempelvis viste deres analyse, at blot 10% af landets specialskoleelever går op i fuld fagrække til 9.klasses afgangsprøve, mens mere end 80% gik op i fuld fagrække på dagbehandlingsskolerne.
- Dagbehandlingsskolernes psykologiske og specialpædagogiske tilgang fungerer og laver resultater! Brug den viden og lad os være mere ambitiøse. Her på Drive er vores mål og ambition f.eks., at de yngre elever kun skal være hos os i maksimalt tre år. Så skal de tilbage til folkeskolen eller som minimum tilbage i en specialklasserække. Det er den vej vi skal.

- Vi ved godt, at det kan være let at pege fingre, men vi vil gerne give jer nogle bud på, hvorfor, på trods af alle de rigtige intentioner, at det er så svært at få løftet kvaliteten på specialskole-området. Og så vil vi bruge muligheden her for også at give jer nogle anbefalinger til arbejdet på Christiansborg.

Udfordringerne ligger på 5 forskellige niveauer: Kommune, Skole, Klasse, og Lærer/pædagoger.

- **Kommuner:** Vi ser desværre et "Not invented here" syndrom i kommunerne. Der er meget lidt samarbejde på tværs af kommunerne indenfor specialområdet. Gang på gang sættes pilotprojekter i søen, der inkluderer en håndfuld kommuner, men stort set hver gang så lykkes det ikke at overføre viden og projektet til at andre kommuner. Og i de store kommuner kan det ligefrem være svært at vidensoverføre mellem skoler – spørg bare Rådsmanden i Århus Kommune om deres udfordring med NEST projektet. **Drives anbefaling:** Tag et nationalt ansvar og drop pilotprojekter
- **Specialskoler:** Kommunale specialskoler mangler kompetencer og ambitioner. Nogle steder virker det ligefrem som om, at der er tale om opbevaring og ikke skole. Det ved jeg, at I har fokus på, og det er godt. Jeg kan huske for en håndfuld år siden, at jeg besøgte en specialskole i en af Billunds nabokommuner. Jeg talte med personalet, som alle var søde og velmenende. De blev ved med at sige, at de var dygtige til at "rumme eleverne". Da jeg spurgte ind til, hvad det betød i praksis, så viste det sig, at alle krav til eleverne blev fjernet, så de kunne have en god dag. I gennemsnit fik børnene 15 minutters undervisning om dagen i enten dansk eller matematik. Det er for uambitiøst. Og en misforstået hensyntagen. Ikke at stille faglige krav er det samme som at sige til et barn, at vi ikke tror på dig. **Drives anbefaling:** Stil større krav til specialskolerne og gennemfør grundige tilsyn på lige fod med dagbehandlingsskole området.
- **Klasserne:** Vi oplever til stadighed dogmet om, at alle elever kræver en hel speciel individualiseret indsats. Det er ikke rigtigt og ofte medfører det, at der ikke arbejdes struktureret med evidensbaserede metoder. Hvis vi stopper med at fokusere på børnenes fejl og udfordringer, og i stedet tager det perspektiv, hvor vi udvikler på børns kompetencer (som vi har gjort sammen med LEGO Fonden i vores COPE model), så vil vi mene, at cirka 75% af metoder og værktøjer kan bruges til alle elever med særlige behov. Det sker blot ikke i dag. **Drives anbefaling:** Nedsæt en arbejdsgruppe med Drive, der skal komme med nationale retningslinjer til metoder og værktøjer, og giv gruppen mandatet sammen med KL og andre relevante aktører til at implementere det.
- **Ansatte:** Lærere og pædagoger styrer stadig sig selv uden feedback og retning. De er dygtige fag-fagligt, relationelt og er oftest ildsjæle. Men de ved eksempelvis sjældent noget om diagnoser, og den specialpædagogisk viden deles sjældent eller i bedste fald kun

gennem mesterlære. Vi får ganske enkelt ikke løftet det gennemsnitlige faglige niveau hos vores ansatte. **Drives anbefaling:** Vi skal gøre op med den danske model hvor lærere og pædagoger arbejder helt autonomt. De fortjener at blive trænet, observeret og få konstruktiv feedback fra deres ledere og eksperter.

- **KONKLUSION:** Vi skal have genstartet eller boostet indsatsen for specialområdet i Danmark. Vi skal have løftet kvaliteten, så vi kan få flere børn tilbage til folkeskolen, og kvalitetsløftet skal også komme inklusionsindsatsen til gode. Det er vores anbefaling, at det nu kræves en ensartet indsats på landsniveau, hvor KL og kommunerne er medspillere.

Kan vi lykkes med dette? Det tror vi fuldt og fast på. På dagbehandlings-skoleområdet i Danmark har vi viden og evidens for, hvad der fungerer. Det skal vi udnytte, og derfor tror vi på – og ønsker, at Danmark skal **være verdens bedste på specialområdet.**

Og bliver vi dygtigere på specialområdet, så vil vi også kunne realisere positive effekter i folkeskolen og inklusionsindsatsen. Et kvalitetsløft vil både forbedre hverdagen for rigtig mange børn og familier, samtidigt med at vi kan få sat stop for de stigende udgifter på det sociale område.

Hvor og hvordan kan Drive byde ind med viden?

Vi kan hjælpe på 3 indsatsområder: Specialskoler, inklusion og skolefravær.

1. Vi er glade for invitationen til at bidrage til det nystiftede VIBUS, og vi vil gerne byde ind med vores Practice Lab til at videreudvikle metoder og værktøjer for at højne kvaliteten på landets specialskoler og specialklasserækker.
2. Inklusionsindsatsen/arbejdet: Vi vil gerne byde ind med rådgivning og hjælp til at lave et kompetenceløft i folkeskolen. Lad os 1) hjælpe jer med at udvikle metoder og lave et vidensbibliotek. Og 2) Vi ved, at vi sammen med eksempelvis professionshøjskolerne kunne lave et fantastisk akademi, hvor vi kan opkvalificere lærere og pædagoger fra folkeskolen i den specialpædagogik, der er bydende nødvendig i inklusionsarbejdet.
3. OG endeligt vil vi gerne byde ind på at løse et stigende samfundsproblem – nemlig det bekymrende skolefravær – skolevægring i folkeskolen og på specialskoler.

Det sidste punkt 3 har vi uddybet i et særskilt dokument.

Yderligere information:

Adm. Direktør Christopher Moyell Juul
christopher@fondendrive.dk ; M: 60299519